

Tema 5. Estructures de control: selecció

Introducció a la Informàtica i la Programació (IIP) Curs 2019/20

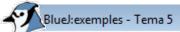
Departament de Sistemes Informàtics i Computació

Continguts

<u>Duració:</u> 3 sessions

- 1. Introducció: la necessitat d'una estructura de selecció per a programar
- 2. Instruccions condicionals
  - Instrucció if...else...
    - simple
    - general (niuada i múltiple)
    - l'operador condicional o ternari
  - Instrucció switch

- Descarrega (del Tema 5 de PoliformaT) els fitxers exemples Tema5.jar i exercicis Tema5.jar en Tema 5
- Des de l'opció Projecte de BlueJ, usa l'opció Obre Projecte... per tal d'obrir-los com projectes BlueJ i prepara't per usar-los

Introducció: la necessitat d'una estructura de selecció per a programar

- Per resoldre problemes reals quasi sempre hi ha que prendre decisions en funció de les circumstàncies i, ALESHORES, escollir una d'entre varies alternatives.
- Fins ara hem considerat programes que són simples seqüències d'instruccions.
   Però en un programa, molt a sovint, és necessari prendre decisions en funció de les dades d'entrada.
- La seqüència d'instruccions pot alterar-se depenent de les dades d'entrada o de resultats intermedis que es generen durant l'execució.
- Les estructures de control que permeten canviar el fluxe d'execució d'un programa són selecció i repetició (iteració).
- A continuació, es presenten les instruccions que proporciona Java per prendre decisions: instruccions de selecció o condicionals.


```
public class Practica4 {
   public static void main(String[] args) {
        Scanner teclat = new Scanner(System.in);
        System.out.println("Lectura de teclat d'un instant.");
        System.out.print(" -> Introduiu les hores (entre 0 i 23): ");
        int hor = teclat.nextInt();
        System.out.print(" -> Introduiu els minuts (entre 0 i 59): ");
        int min = teclat.nextInt();
        TimeInstant hUsuari = new TimeInstant(hor, min);
        ...
}
```

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA

Per què instruccions de selecció? Exemple 1: validar dades

```
Necessitem instruccions que ens permeten
public class TimeInstant {
                                         "prendre decisions"
    private int hours, minutes,
    /** TimeInstant corresponent a les hh hores i mm minuts.
       Precondicio: 0 <= hh < 24, 0 <= mm < 60
    public TimeInstant(int hh, int mm) { hours = hh; minutes = mm; }
```

```
public class Practica4 {
  public static void main(String[] args) {
    Scanner teclat = new Scanner(System.in);
    System.out.println("Lectura de teclat d'un instant.");
    System.out.print(" -> Introduiu les hores (entre 0 i 23): ");
    int hor = teclat.nextInt();
    System.out.print(" -> Introduiu els minuts (entre 0 i 59): ");
    int min = teclat.nextInt();
    TimeInstant hUsuari;
    SI (hor i min son vàlides) ALESHORES hUsuari = new TimeInstant(hor,
min);
    SINO informa a l'usuari i ...
```

```
public class TimeInstant { Necessitem instruccions que ens permeten
                                         "prendre decisions"
    private int hours, minutes:
    /** Torna un valor negatiu si l'TimeInstant (this) és anterior a
        altre, un valor positiu si l'TimeInstant (this) és posterior a
        altre i zero si són iguals */
    public int compareTo(TimeInstant altre) {
        return this.aminutes() - altre.aminutes();
}
```

```
public class Practica4 {
    public static void main(String[] args) {
        TimeInstant hUsuari = new TimeInstant(hor, min);
        TimeInstant hUTC = new TimeInstant();
        int res = hUsuari.compareTo(hUTC);
        TimeInstant max;
        SI (res > 0) ALESHORES max = hUsuari; SINO max = hUTC;
```

Instrucció condicional if

• L'estructura condicional més simple en Java és la següent:

if (B) { S; }

on B és una condició i S és una instrucció o un bloc qualsevol d'instruccions.

- Execució
- Avaluar la condició B.
- Si B és verdadera, executar S.
- 3. Continuar amb la següent instrucció a la condicional.

 Exemple: dades mèdiques; segons el sexe, preguntar si està embarassada:

Si bloc d'instruccions **{ } obligatòries**

Si una única instrucció

{ } NO obligatòries
però RECOMANADES
segons les convencions
d'escriptura de codi Java
(Checkstyle)

```
Huma h = new Huma();

System.out.print("Quina edat tens? ");

if (h.getSexe() == 'D') {
    System.out.print("Estàs embarassada? ");
    ...

System.out.print("Ets al.lèrgic/a a algun medicament? ");
...
```

Instruccions

prèvies

Fals

Verdader

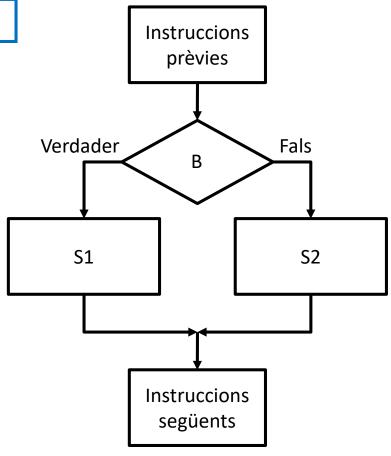
La seua forma general és

if (B) { S1; } else { S2; }

on B és una condició i S1, S2 són instruccions o blocs d'instruccions qualsevols.

Execució

- Avalúar la condició B.
- 2. Si B és verdadera, executar S1.
- 3. Si B és falsa, executar S2.
- 4. Continuar amb la següent instrucció a la condicional.

Exemple: obtenir en max el major de 2 números x i y

Quina és la millor?

La(les) que menor nº de comparacions requerisca(quen) en el Pitjor dels Casos

Exemple: màxim de dos números

```
BlueJ:exemples - Tema 5
public class UtilMeu {
    /** Torna el major de dos enters x i y, o y si x és igual a y */
    public static int max(int x, int y) {
        int max = y;
        if (x > max) \{ max = x; \}
        return max;
    /** Torna el major de dos reals x i y, o y si x és igual a y */
    public static double max(double x, double y) {
        if (x > y) { return x; }
        else { return y; }
```

```
import java.util.Locale; import java.util.Scanner;
public class TestUtilMeu {
    public static void main(String[] args) {
        Scanner teclat = new Scanner(System.in).useLocale(Locale.US);
        System.out.print("Introdueix dos valors reals: ");
        double num1 = teclat.nextDouble();
        double num2 = teclat.nextDouble();
        double max = UtilMeu.max(num1, num2);
        System.out.printf(Locale.US, "El màxim és %4.2f\n", max);
    }
}
```


- La classe Bonometro representa el títol de transport amb el que se pot viatjar al metro.
  - Cada bonometro té el nombre de tiquets disponibles i tots els bonometros comparteixen una quantitat per defecte de recàrrega que és 10.
  - Un bonometro es pot carregar amb un nombre donat de viatges o per defecte; es pot consultar el nombre de viatges disponible i es pot recarregar.
  - El mètode picar comprova si queden viatges, en aquest cas actualitza el nombre de tiquets i torna el missatge:

"Bono amb xxx tiquets".

Si no queden viatges torna el missatge:

"Bono esgotat. Recarrega'l JA!"

Exemple: Bonometro

```
BlueJ:exemples - Tema 5
                                                                   Móbilis
                                                       metro
public class BonoMetro {
    public static final int BONO_10 = 10;
    // Un BonoMetro TÉ UN ...
    private int numTiquets;
    public BonoMetro(int n) { numTiquets = n; }
    public BonoMetro() { this(BONO_10); }
    public int getNumTiquets() { return numTiquets; }
    public void recarregar(int quantitat) { numTiquets += quantitat; }
    public String toString() {
        return "Bono amb " + numTiquets + " viatges";
    public String picar() {
        if (numTiquets > 0) {
            numTiquets--;
            return this.toString();
        else { return "Bono esgotat. Recarrega'l JA!"; }
```

• Els blocs d'instruccions poden ser a la seua vegada instruccions condicionals: instrucció condicional niuada.

Quina instrucció s'executa en funció dels valors de B1, B2 i B3?

```
if (B1) {
    if (B2) { i1; }
    else { i2; }
}
```

B2 B1	true	false
true	i1	i2
false	-	-

if (B1) {	
if (B2) {	i1; }
} else { i2; }	L'else s'associa al darrer if que no tinga else

B2 B1	true	false
true	i1	-
false	i2	i2

```
if (B1) {
    if (B2) { i1; }
    else { i2; }
}
else {
    if (B3) { i3; }
    else { i4; }
}
```

В1	в2	в3	instrucció
true	true	-	i1
true	false	-	i2
false	-	true	i3
false	-	false	i4

Exercici 3 del llibre d'IIP

- En una tenda d'electrodomèstics, per liquidació, s'apliquen distints descomptes en funció del total de les compres realitzades:
  - Si total < 500 euro, no s'aplica descompte.
  - Si 500 € ≤ total ≤ 2000 €, s'aplica un descompte del 30%.
  - Si total > 2000 €, ALESHORES s'aplica un descompte del 50%.

Per tal d'implementar el problema en Java, s'ha d'usar una única variable (total de tipus double) que emmagatzema el total de les compres realitzades (abans d'aplicar el descompte) i també el total a cobrar (després d'aplicar el descompte corresponent). És a dir, la variable total és, a la vegada, dada i resultat. S'ha de resoldre el problema amb una única instrucció condicional (niuada). Completar la instrucció si la condició és total>=500 o total<=2000.

if (total >= 500)	if (total <= 2000)

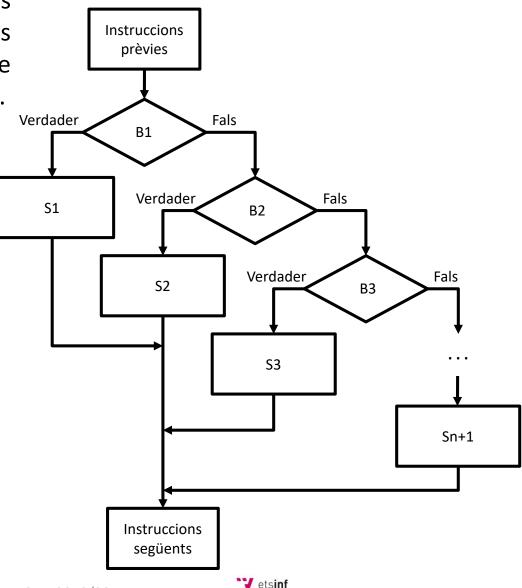
Instrucció condicional if ... else ... Exemple: posició al pla

Donat p un objecte Punt representant un punt (x,y), on està situat al pla cartesià? **Anàlisi per casos:** - si x = 0, ALESHORES, • si y = 0, el punt està a l'origen de coordenades (0, 0), QUADRANT II **QUADRANT I** (+,+) si y ≠ 0, el punt està a l'eix d'ordenades Y. - si x ≠ 0, ALESHORES, Origen Abscisses • si y = 0, el punt està a l'eix d'abscisses X, si y ≠ 0, el punt està a qualsevol dels 4 quadrants. **QUADRANT III QUADRANT IV** (-,-) (+ , -) public class Punt BlueJ:exemples - Tema 5 public static final int QUADRANTS = 0; public static final int EIX_ABSCISSES = 5; public static final int EIX_ORDENADES = 6; public static final int CENTRE_COORDENADES = 7; private double x: private double y; public int posicioEnPla() { if (x == 0) { if (y == 0) { return CENTRE_COORDENADES; } else { return EIX_ORDENADES; } } else { if (y == 0) { return EIX_ABCISSES; } else { return QUADRANTS; } 16

Instrucció condicional if ... else ... múltiple

• Una instrucció if...else... es diu múltiple quan cadascun dels else s'associa a un altre if...else... (excepte l'últim).

```
if (B1) { S1; }
else if (B2) { S2; }
else if (B3) { S3; }
...
else if (Bn) { Sn; }
else { Sn+1; }
```


Instrucció condicional if ... else ... múltiple

Quina instrucció s'executa en funció dels valors de B1, B2 i B3?

```
if (B1) { i1; }
else if (B2) { i2; }
else if (B3) { i3; }
else { i4; }
```

в1	в2	в3	instrucció
true	-	-	i1
false	true	-	i2
false	false	true	i3
false	false	false	i4

```
public class TestIfsPunt

public static void main(String[] args) {
    ...
    double pos = p1.posicioEnPla();
    System.out.print("El punt està a ");
    if (pos == Punt.CENTRE_COORDENADES) {
        System.out.println("l'origen de coord. (0,0)");
    } else if (pos == Punt.EIX_ORDENADES) {
        System.out.println("l'eix d'ordenades Y");
    } else if (pos == Punt.EIX_ABSCISSES) {
        System.out.println("l'eix d'abscisses X");
    } else { System.out.println("qualsevol dels 4 quadrants"); }
}
```

Exemple: comparar dos números reals

```
BlueJ:exemples - Tema 5
public class TestIfsPunt {
    public static void main(String[] args) {
         Punt p1 = new Punt(4, 5);
         Punt p2 = new Punt();
         final String MSG_DIST_ORIG = " distància de l'origen ";
         double dop1 = p1.distOrigen();
         double dop2 = p2.distorigen();
         if (dOp1 > dOp2) {
             System.out.println("p1 està a major" + MSG_DIST_ORIG + "que p2");
         } else if (dOp1 < dOP2) {</pre>
             System.out.println("p2 està a major" + MSG_DIST_ORIG + "que p1");
         } else {
             System.out.println("p1 i p2 estan a igual" + MSG_DIST_ORIG);
```

Instrucció condicional if ... else ... múltiple

Exemple: convertir una nota a l'equivalent en lletra

Anàlisi per casos:

- Si 0 ≤ nota < 5, suspens.
- Si $5 \le$ nota < 7, aprovat.
- Si 7 ≤ nota < 9, notable.
- Si 9 ≤ nota < 10, excel.lent.
- Si nota = 10, matrícula d'honor.
- En qualsevol altre cas, error.

```
public class UtilMeu
     BlueJ:exemples - Tema 5
     public static String deNotaAlletra(double nota) {
         String notalletra:
         if (nota < 0.0 || nota > 10.0) { notalletra = "Error"; }
         else if (nota < 5.0) { notalletra = "Suspens"; }</pre>
         else if (nota < 7.0) { notalletra = "Aprovat"; }</pre>
         else if (nota < 9.0) { notalletra = "Notable"; }</pre>
         else if (nota < 10.0) { notalletra = "Excel.lent"; }</pre>
         else { notalletra = "Matrícula d'Honor"; }
         return notalletra;
14/10/2
```

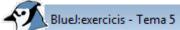
Exemple: comprovar si una data és anterior a un altra

```
public class Data

public boolean esAnterior(Data d) {
   boolean anterior = false;
   if (any < d.any) { anterior = true; }
   else if (any == d.any) {
      if (mes < d.mes) { anterior = true; }
      else if (mes == d.mes && dia < d.dia) { anterior = true; }
   }
   return anterior;
}</pre>
```


Exercicis 4 del llibre d'IIP

El mètode estàtic exercici4 de la classe Condicionals, donats x de tipus int i c de tipus char, mostra un missatge per pantalla en funció dels valors de x i c segons la instrucció:

```
if (x < 0 \&\& c == 'x') { System.out.println("Cas 1"); } else if (x < 0 \&\& c != 'x') { System.out.println("Cas 2"); } else if (x >= 0 \&\& c == 'y') { System.out.println("Cas 3"); } else if (x >= 0 \&\& c != 'y') { System.out.println("Cas 4"); }
```

 Reescriu el codi amb la següent estructura, col.locant les condicions i instruccions System.out.println() adequades, de forma que donats qualssevol x, c, el resultat escrit en l'eixida estàndard coincidisca:

```
if (x < 0) {
}
else {
}</pre>
```

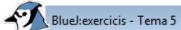

Instrucció condicional if ... else ... Exemple: comparar

En la classe Menjar, el mètode compareTo indica si un menjar és més sà que un altre, és a dir, si aporta *menys calories* que l'altre i, a igualtat de calories, si se prepara en un *temps menor* que l'altre. Torna negatiu, zero o positiu segons el cas.

```
BlueJ:exemples - Tema 5
public class Menjar {
    private double calories; private int minutsPrep;
    public Menjar(double c, int m) { calories = c; minutsPrep = m; }
                                                                        Class Math
    public int compareTo(Menjar altre) {
                                                                           static signum(double d)
        // Primera versió:
                                                                           double
        int res = 0;
                                                                           Returns the signum
        if (calories < altre.calories) { res = -1; }</pre>
                                                                           function of the argument;
        else if (calories > altre.calories) { res = 1; }
                                                                           zero if the argument is
        else if (minutesPrep < altre.minutesPrep) { res = -1; }</pre>
                                                                           zero, 1.0 if the argument
        else if (minutesPrep > altre.minutesPrep) { res = 1; }
                                                                           is greater than zero, -1.0
        return res;
                                                                           if the argument is less
                      // Segona versió:
                                                                           than zero.
                      int res = minutesPrep - altre.minutesPrep;
                      if (calories < altre.calories) { res = -1; }</pre>
                      else if (calories > altre.calories) { res = 1; }
                      return res;
                                   // Tercera versió:
                                   double difCalories = Math.signum(calories - altre.calories);
                                   int res = minutesPrep - altre.minutesPrep;
                                   if (difCalories != 0) { res = (int) difCalories; }
                                   return res;
```

Exercicis 10, 11 i 22 del llibre d'IIP

- Completa el mètode estàtic noNegatiu en la classe programa NegPos per tal que donats dos números enters, num1 i num2, torne el valor lògic true si el producte dels dos números és positiu o zero i torne false si el producte dels dos números és negatiu. No hi ha que calcular el producte.
- Completa el mètode estàtic deMajorAMenor3 en la classe programa
   Condicionals per tal que, donats tres valors enters distints qualssevol, els mostre per pantalla ordenadament, de major a menor.
- Completa el mètode estàtic simplifica en la classe programa Condicionals per tal que, donats tres valors enters a, b i c, implemente distintes solucions a l'anàlisi per casos següent, fent ús de: operadors curtcircuitats i instruccions condicionals.

F

L'operador condicional o ternari

• Java (com els llenguatges C i C++) introdueix un operador ternari, paregut a una instrucció condicional:

exprbool ? expr1 : expr2

on exprbool és qualsevol expressió de tipus boolean i expr1 i expr2 són expressions qualsevols del mateix tipus.

NO RECOMANAT el seu ús segons les

Execució

- 1. Avaluar exprbool.
- 2. Si exprbool és true, ALESHORES el valor de tota l'expressió és el valor de l'expressió expr1.
- 3. En cas contrari, el valor de tota l'expressió és el valor de l'expressió expr2.

• Exemples:

```
int a, b, max;
...
max = a > b ? a : b;
```

```
if (a > b) { max = a; }
else { max = b; }
...
```

convencions d'escriptura de codi Java

(Checkstyle)

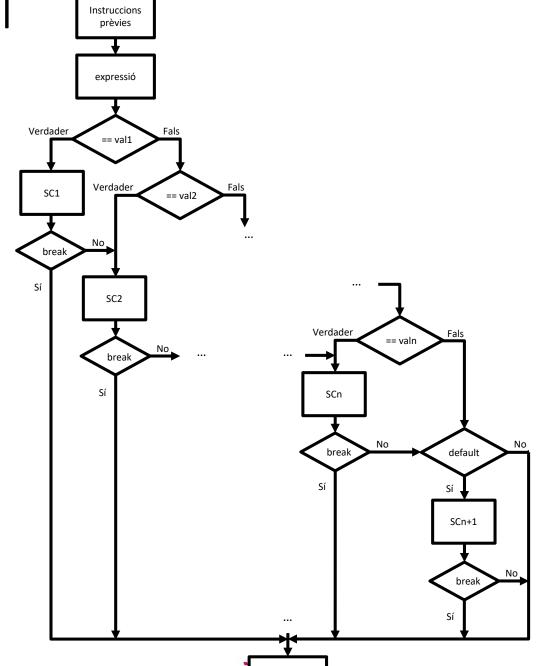
```
switch (expressió) {
    case val1:
        [SC1] [break;]
    case val2:
        [SC2] [break;]
    case valn:
        [SCn] [break;]
    [default: 📙
        [SCn+1] [break:]]
```

- expressió és una expressió de qualsevol tipus simple (excepte float i double) o un String (des de la versió 7 de Java).
- val1, val2, ..., valn són valors compatibles amb el d'expressió.
- SC1, SC2, ..., SCn+1 són seqüències d'instruccions qualsevols.
- Les components que apareixen entre claudàtors són opcionals.

Execució

- 1. Avaluar expressió.
- 2. Comparar el resultat amb el de cadascun dels valors dels case.
- 3. Si algun coincideix, executar tot el codi des d'eixe case (incloentne codi associat a altres etiquetes case posteriors) fins que:
  - Es troba un break.
  - Acaba el switch.
- 4. Si cap valor coincideix, executar les instruccions associades a l'etiqueta default (si existeix) fins el final del switch.
- 5. Continuar amb la instrucció que segueix al switch.

Instruccions

següents

Exercicis 7 i 8 del llibre d'IIP

Indica què es mostra per pantalla després d'executar el següent fragment de codi. Per què?

```
switch (2) {
    case 1:
        System.out.println(1); break;
    case 2:
        System.out.println(2);
    case 3:
        System.out.println(3); break;
    default:
        System.out.println(4);
}
```

 Indica què es mostra per pantalla després d'executar el següent fragment de codi si primOpcio = 1. Per què? I si primOpcio = 2?

```
switch (primOpcio + 1) {
    case 1:
        System.out.println("Amanida"); break;
    case 2:
        System.out.println("Paella"); break;
    case 3:
        System.out.println("Emperador");
    case 4:
        System.out.println("Gelat"); break;
    default:
        System.out.println("Bon profit!");
}
```

}

```
BlueJ:exemples - Tema 5
import java.util.Locale; import java.util.Scanner;
public class MenuPunt {
    private static int menu(Scanner teclat) {
        System.out.println(" MENÚ");
        System.out.println("1. Distància a l'origen d'un punt");
        System.out.println("2. Moure un punt aleatòriament");
        System.out.println("3. Dades d'un punt");
        System.out.print("\nTria una opció: ");
        int opc = teclat.nextInt();
        return opc;
    public static void main(String[] args) {
        Scanner tec = new Scanner(System.in);
        Punt p = new Punt(1.5, 3.0);
        int opcio = menu(tec);
        switch (opcio) {
            case 1:
                double d = p.distOrigen();
                System.out.printf(Locale.US, "Distància = %.2f\n", d); break;
            case 2:
                p.moureAleat():
                System.out.println("Nou punt = " + p.toString()); break;
            case 3:
                System.out.println(p.toString()); break;
            default:
                System.out.println("Opció no vàlida");
```

Exemple: a quina estació pertany un mes?

- Anàlisi per casos: cada estació dura aproximadament 3 mesos, podem agrupar:
  - Primavera: març, abril i maig (mesos 3, 4 i 5).
  - Estiu: juny, juliol i agost (mesos 6, 7 i 8).
  - Tardor: setembre, octubre i novembre (mesos 9, 10 i 11).
  - Hivern: desembre, gener i febrer (mesos 12, 1 i 2).

```
public class UtilMeu
BlueJ:exemples - Tema 5
public static String deNumMesAEstacio(int numMes) {
    String estacio = "":
    switch (numMes) {
                                           if (numMes==12||numMes==1||numMes==2) {
        case 1: case 2: case 12:
            estacio = "Hivern"; break;
                                               estacio = "Hivern";
        case 3: case 4: case 5:
                                            } else if (numMes >= 3 && numMes <= 5) {</pre>
            estacio = "Primavera"; break;
                                                    estacio = "Primavera";
        case 6: case 7: case 8:
                                            } else if (numMes >= 6 && numMes <= 8) {</pre>
            estacio = "Estiu": break:
                                                    estacio = "Estiu":
        case 9: case 10: case 11:
                                            } else if (numMes >= 9 && numMes <= 11) {</pre>
            estacio = "Tardor"; break;
        default:
                                                    estacio = "Tardor";
            estacio = "Error"; break;
                                            } else { estacio = "Error"; }
    return estacio;
```

Exemple: comprovar si una data és correcta

```
public class Data
BlueJ:exemples - Tema 5
public boolean esCorrecta() {
   boolean correcta = false:
   if (any > 0 && (mes >= 1 && mes <= 12) && (dia >= 1 && dia <= 31)) {
       int diesMes:
       switch (mes) {
           case 2:
               if (esBixest()) { diesMes = 29; ]
               else { diesMes = 28; }
               break:
                                       if (mes == 2) {
           case 4:
                                           if (esBixest()) { diesMes = 29; }
           case 6:
                                           else { diesMes = 28; {
           case 9:
                                        } else if (mes == 4 || mes == 6
           case 11:
                                                   diesMes = 30; break;
                                                  diesMes = 30:
           default:
                                        } else { diesMes = 31; }
               diesMes = 31; break;
        if (dia <= diesMes) { correcta = true; }</pre>
   return correcta;
```

Exercicis 21 i 25 del llibre d'IIP

• Completa la classe programa Calculadora per tal que, després de llegir de teclat dos operands, double num1 i num2, i un operador, char op, simule una calculadora, considerant que els càlculs possibles són del tipus num1 op num2, sent op un operador d'entre: +, -, * i /.

 Completa la classe programa AutoEscola per tal que calcule la tarifa d'una autoescola tenint en compte el tipus de carnet (A, B, C o D) i el nombre de pràctiques realitzades.

Tipus de carnet	Tarifa de les matrícules	Preu per pràctica
А	150 €	15 €
В	325 €	21 €
С	520 €	36 €
D	610 €	50 €

Instruccions condicionals

Exercicis de CAP

- Nuevo toString() para la clase Medicamento (clau CCDFH4ai)
- Fecha con esFestivo (clau CCDFJ4ai)
- Piedra, Papel o Tijera (clau CCDFG4ai).
- El Métode posicióEnPla de la classe Punt (clau DCDFL4ai)

